

Rosh Hashanah

Waar in de Torah vinden we de uitspraak het vieren van Rosh- HaShanah? In die zin dat dit het nieuwjaar is en de dag van beoordeling? Het woord Rosh-HaShanah is niet in de Torah dus waar komen de ideeën vandaan dat dit het nieuwe jaar is of de dag van beoordeling? Dus hoe is Rosh -HaShanah dan genoemd of benoemd in de Torah?

Natuurlijk staat er iets over in de Torah nl in Vayikra (Lev) 23:24

דְּבַר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי

בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם שַׁבָּתוֹן זִכְרוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא-קֹדֶשׁ

Spreek tot de kinderen Israëls, zeggende: In de zevende maand, op den eersten der maand, zult gij een rust hebben, een gedachtenis des geklanks, een heilige samenroeping.

De Torah zegt hier dat het een Shabbat dag is en dat we de Sjöfar moeten blazen en dat we deze in herinnering moeten brengen. Verder is er geen enkele aanwijzing te vinden dat het Rosh HaShanah is. Dit is tevens een klassiek voorbeeld waarom we een mondelinge Torah nodig hebben, zonder die mondelinge Torah zouden we het niet weten. Zonder de mondelinge leer zouden we niks weten, op zijn Hollands gezegd “we konden er geen kaas van maken”. Want er wordt niet gesproken over nieuwjaar het enige wat er gezegd wordt is dat het een dag van herinnering is en dat we de Sjöfar moeten blazen. Sterker nog in Shemot 12:2 zien we staan ;

(הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לַחֹדֶשׁ הַשָּׁנָה:) Deze maand zal de eerste zijn van alle maanden, het zal de eerste maand van het jaar zijn voor jou. Nisan zou dus de maand moeten zijn waarin het nieuwe jaar begint en niet Rosh HaShanah wat halverwege begint. Dus hoe rijmen we dit nu allemaal? Mishnah, Rosh HaShanah 1:1

אַרְבַּעָה רִאשֵׁי שָׁנִים הֵם. בְּאֶחָד בְּנִסָּן רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְמַלְכִּים וְלִרְגָלִים. בְּאֶחָד בְּאִילּוּל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְמַעֲשֵׂר בְּהֵמָה. רַבִּי אֱלֶעָזָר וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמְרִים, בְּאֶחָד בְּתִשְׁרִי. בְּאֶחָד בְּתִשְׁרִי רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְשָׁנִים וְלַשְּׁמִטָּה וְלִיּוֹבְלוֹת, לְנִטְיָעָה וְלִירִקּוֹת. בְּאֶחָד בְּשֶׁבֶט, רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאִילָן, כְּדַבְּרֵי בֵּית שַׁמַּי. בֵּית הַלֵּל אוֹמְרִים, בְּחֻמְשָׁה עָשָׂר בּו:

(Arbah roshei shaniem hem be echad) Er zijn vier nieuwjaarsdagen. **(Be echad be nissan rosh hashanah)** Op de eerste dag van de maand Nisan is het nieuwjaar. Voor wie?

(Limlachim ve regalim) Voor koningen en voor de feesten. Dus we gaan tellen vanaf Nisan. Dat is waarom we Rosh-HaShanah in de 7^e maand hebben omdat we gaan tellen vanaf Nisan. Dit is ook zo met de Koningen die regeren, we tellen vanaf Nisan ,dus stel dat een Koning in de laatste maand gaat regeren wat Adar is dan gaat hij in Nisan wat daar direct op volgt dan gaat zijn 2^e regeringsjaar in. Dat is belangrijk wanneer je de Tenach leest. Dit alles komt van Rosh HaShanah 2b:7, Rabbi Yochanan zei: Waarom worden koningen alleen vanaf Nisan geteld? Omdat er staat: En het geschiedde in het tachtigste jaar en vierhonderd jaar na de uitgang van de kinderen Israëls uit het land

Website; www.ha-makom.eu

Egypte, in het vierde jaar, in de maand Ziv (ook bekend als Ijar), dat is de tweede maand, toen Salomo koning werd over Israël. De regering van Salomo begint bij de uittocht uit Egypte: de uittocht uit Egypte is in de maand Nisan, dat is ook de regering van Salomo, in de maand Nisan. We tellen voor Koningen dus duidelijk vanaf Nisan.

Terug naar de tekst van Mishnah Rosh HaShanah 1:1 Wat was de tweede Rosh HaShanah op de lijst **בְּאֶחָד בְּאֵלוּל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְמַעֲשֵׂר בְּהֵמָה**. (Be Echad elul rosh hashanah lemasar behemah) Op één Elul is het begin van het jaar voor de tienden van het vee. Rabbi Elazar en Rabbi Shimon zeggen dat het op één Tishrei is.

Dan krijgen we; Op de eerste dag van Tishrei is het Nieuwjaar voor jaren, shabbatjaren en jubeljaren, voor aanplantingen en groenten. Op de eerste dag van de maand Tishrei, het begin van het jaar voor bomen, volgens de woorden van Beit Shammai. Beit Hillel zegt: op de vijftiende dag van die maand.

We weten nu dus met zekerheid te vertellen dat we 4 nieuwjaren kennen in het Jodisme. Maar de Joodse koningen en hun regeringsjaren tellen we vanaf Nisan, de niet joodse koningen tellen we vanaf Tishrei, denk b.v aan Achashverosh e.d. waarom? Omdat er staat dat de hele wereld tot ontstaan kwam in Tishrei. Dus eigenlijk is dit voor de hele niet joodse wereld het nieuwjaar.

Maar hoe weten we nu dat de hele wereld is ontstaan in Tishrei? Ik zal proberen om het correct uit het Hebreeuws te vertalen; Talmud Rosh HaShanah : 10b:10 11a:1 Tanya, **Rabbi Eliezer zegt: In Tishri werd de wereld geschapen, in Tishrei werden de aartsvaders geboren, in Tishrei stierven de aartsvaders, met Pesach werd Isaak geboren, op Rosh HaShanah werden Sara, Rachel en Chana zwanger, op Rosh HaShanah kwam Jozef uit de gevangenis. Op Rosh HaShanah werd het werk van onze voorvaders in Egypte tenietgedaan, in Nisan werden zij verlost, in Tishrei zullen zij in de toekomst worden verlost.**

Op rosh hashana stopten ze dus met het slaaf zijn en in Nisan kwamen we uit Egypte. Dat betekent dat ze het laatste halfjaar geen slaaf meer waren. In het begin maakte natuurlijk de Farao hun slavernij erger toen Moses voor het eerst kwam maar daarna stopte de slavernij. Volgens de traditie kwam ook maar één vijfde uit Egypte . Shemot 13:18 **וַיֹּאבֶד אֱלֹהִים אֶת־הָעָם דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר יַם־סוּף וְחַמְשִׁים עָלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:** chamooshim betekend dat ze gewapend uit Egypte kwamen, maar een andere betekenis voor chamooshim aloe is een vijfde kwam eruit. Omdat er een deel was wat het daar prima vond, ze waren ten deel gevallen aan de afgoderij en konden het geestelijke wat er gebeurde niet aan. Eigenlijk is dat wat er vandaag de dag ook gaande is welk percentage van de Joodse bevolking is werkelijk geestelijk nog gericht op HaShem en leeft volgens de Torah. Ongeveer 20% en dat was al heel lang geleden voorspeld de Arizal en anderen voorspelden dat de laatste generatie een re-incarnatie zal zijn van de

Website; www.ha-makom.eu

Egypte generatie. Met andere worden de generatie van Mashiach is een re-incarnatie van Egypte.

Mashiach is een incarnatie van Moses of het is een nieuwe Moses in ieder geval zien we heel veel gelijkenissen met onze generatie. Ook wij zijn slaven geworden kijk maar naar je telefoon je kan er niet meer van buiten. Of wat dacht je van de coronatijd waarin voor je beslist werd of je naar buiten mocht s'avonds. Ook dat was onderdrukking soms hebben we het zelf niet eens in de gaten. Maar nog een groot voorbeeld laat vrouwen de mannendingen doen en vice versa. Dus in al die opzichten zijn wij een re-incarnatie van de generatie uit Egypte. De afgoderij en de seksuele immoraliteit vierden ook nu hoogtij deze dagen.

Er leefden naar schatting 15 miljoen Joodse zielen / mensen in Egypte en helaas bleef er dus maar één vijfde deel van over. Als u zich afvraagt hoe komen we aan dat cijfer laten we eens een rekensom maken. We weten dat er 600.000 man bij de berg Sinaï stonden van af 20 jaar en ouder. Dit getal doen we x 2 omdat er ook vrouwen waren we doen er kinderen aan toevoegen dan krijgen we 1,2 miljoen volwassenen laten we zeggen 3 kinderen gemiddeld per gezin dan zit je ruwweg geschat op 3 miljoen. Als dit dus één vijfde deel is moeten we dit x 5 doen dan heb je dus ongeveer weer exact hetzelfde aantal nl 15 miljoen joodse zielen die in Egypte waren. Let wel dit is een ruwe schatting natuurlijk maar het is frappant dat het met de hedendaagse telling van Joodse zielen exact hetzelfde getal is, ook nu leven er naar schatting 15 miljoen Joodse zielen.

Projected Global Jewish Population, 2010-2050		
	POPULATION ESTIMATE	% OF WORLD'S POPULATION
2010	13,860,000	0.2%
2020	14,660,000	0.2
2030	15,260,000	0.2
2040	15,700,000	0.2
2050	16,090,000	0.2

Source: The Future of World Religions: Population Growth Projections, 2010-2050
Population estimates are rounded to the nearest 10,000. Percentages are calculated from unrounded numbers.

PEW RESEARCH CENTER

Natuurlijk is er altijd de hoop dat er nu meer dan één vijfde deel uit Egypte vertrekt. Zoals we zien in de grafiek zouden het er meer kunnen zijn.

Het nummer doet nu ook niet zo heel veel terzake maar er kwamen zielen uit Egypte. Zoals we ook nu nog steeds zeggen met Pesach, we zeggen niet zij kwamen uit Egypte maar wij/ik kwam uit Egypte. Dat wil dus zeggen dat ook wij al in Egypte waren, letterlijk waren onze zielen in Egypte want alle Joodse zielen waren er. We stonden aan de berg

Website; www.ha-makom.eu

Sinaï. Zelfs de zielen van diegenen die Gioer hebben gedaan dus naar judaïsme zijn bekeerd, waarom, omdat de ziel die zij ontvangen ook in Egypte gevangen zat als een slaaf.

Hoe dan ook het lijkt erop dat deze profetie ook weer uit komt op het einde der dagen. Dat de Generatie van Mashiach de generatie van Moses is die het volk uit Egypte haalde.

Er zit gelukkig ook een positieve kant aan het geheel, want hoelang zouden we van origine in Egypte moeten blijven? Inderdaad 400 jaar, en hoelang waren we er werkelijk? 210 jaar ze werden dus met 190 jaar vervroegd uit Egypte gehaald. Waarom omdat ze heel veel overuren maakten. Als we heel goed rekenen dan hebben ze eigenlijk maar 68 jaar harde arbeid verricht.

Nu weet iedereen dat we de traditie aanhouden dat in het jaar 6000 van de Joodse jaartelling de wereld stopt te bestaan zoals we die nu kennen. Dus als het dezelfde generatie is kunnen we ook erop rekenen dat we 190 jaar eerder worden bevrijd. Laten we dan eens rekenen, $6000 - 190 = 5810$ het is nu $5785 = 25$ jaar dat correspondeert met het jaartal 2049-2050. Het is niet de bedoeling dat we gaan rekenen maar omdat we zien dat er al zoveel vervuld wordt, wie weet wordt dit ook vervuld, hopelijk nog eerder zelfs.

Talmud Rosh HaShanah 10b-11a ; Rabbi Eliezer zegt: In Tishrei werd de wereld geschapen, in Tishrei werden de aartsvaders geboren, in Tishrei stierven de aartsvaders, met Pesach werd Isaak geboren, op Rosh HaShanah werden Sara, Rachel en Chana zwanger, op Rosh HaShanah kwam Jozef uit de gevangenis. Op Rosh HaShanah werd het werk van onze voorvaderen in Egypte tenietgedaan, in Nisan werden zij verlost, in Tishrei zullen zij in de toekomst worden verlost. Eliézer zegt dat we de eerste keer in Nisan werden bevrijd maar deze keer zal het Tishrei zijn.

Talmud Rosh HaShanah 11a 2. Echter Rabbi Yehoshua is het daarmee niet eens. Op veel van de punten is hij het eens maar hij zegt het volgende; **in Nisan werden zij verlost, in Nisan zullen zij in de toekomst worden verlost.**

Maar waarom zegt Elilézer dan dat het Tishrei zal zijn? Laten we eens kijken naar de bron van deze uitspraak. We moeten altijd een bron hebben om je standpunt te verdedigen. De gemara legt het uit in detail; er wordt het volgende in een baraita geleerd dat Rabbi Eliezer zegt: **Waaruit blijkt dat de wereld in de zes dagen werd geschapen? Uit het volgende: En God zei: Laat de aarde gras voortbrengen, kruiden die zaad voortbrengen, en fruitbomen. Welke maand is het waarin de aarde gras voortbrengt en bomen vol vruchten dragen? dit is de maand Tishrei. En die periode was het vierde seizoen, en er viel regen en er groeide gewas, zoals gezegd: "En er zal damp opstijgen uit de aarde". Bereshit (Gen) 1:11**

Toen God de wereld schiep deed hij dit in een volledige staat dwz dat de bomen vol fruit hingen toen ze geschapen werden. Hoe weten we dit omdat Adam en Eva ook

Website; www.ha-makom.eu

geschapen werden als volwassenen niet als baby's. En wanneer vieren we het oogstfeest als de bomen vol hangen en er volop fruit is, dat is de maand Tishrei waarin we ook Sukkot hebben. Bovendien staat er dat er regen valt om de tuin te bevoeien en wanneer gebeurt dit in de maand Tishrei. Dat zijn dus 2 argumenten waarop Rabbi Eliëzer zijn uitspraak vormt.

Nu gaan we naar het argument van Rabbi Yehoshua waarom het Nisan moet zijn; Waaruit kan men opmaken dat de wereld in de maand Nisan werd geschapen? Zoals er staat: "En de aarde bracht gras voort, kruid dat zaad naar zijn soort gaf, en bomen die vrucht droegen" (Genesis 1:12). In welke maand is de aarde vol gras en beginnen de bomen vrucht te dragen? Je zou moeten zeggen dat dit Nisan is. En verder bewijs dat de wereld in Nisan werd geschapen, is dat toen de wereld voor het eerst werd geschapen, de dieren zich moesten voortplanten om de aarde te vullen, en de periode die met Nisan begon, is een tijd waarin vee, dieren en vogels met elkaar paren, zoals er staat : "De kudde grazen in de weiden, en de dalen zijn gewikkeld in koren; zij juichen van vreugde, zij zingen ook" Tehilim (Psalm) 65:14)

Nu is het zo dat we Rabbi Eliëzer over het algemeen volgen. Waarom? Jacob heeft jullie ooit verteld over een dispuut wat de rabbijnen hadden. Het meningsverschil betrof de reinheidsstatus (of tumah) van een aardewerken oven die uit elkaar was gehaald en weer in elkaar was gezet. Rabbijn Eliezer betoogde dat de oven, wanneer hij met zand weer in elkaar was gezet, als rein moest worden beschouwd. Hij stelde dat door deze zaak een goddelijke wet, die in essentie een aangeboren halacha was, onthuld moest worden. De meeste rabbijnen waren van mening dat de oven onrein was geworden nadat hij kapot was gegaan en verwierpen de uitspraak van rabbijn Eliëzer. Om zijn standpunt te bewijzen, verrichtte rabbijn Eliëzer een reeks wonderen. Zo liet hij een johannesbroodboom honderden el ver springen, liet hij een beek achteruit stromen en stortten de muren van het studiehuis in. Elk wonder werd door de rabbijnen afgewezen, omdat het geen juridische waarde had. Tenslotte riep Rabbi Eliëzer de hemel aan, en een hemelse stem verklaarde dat de wet in overeenstemming was met Rabbi Eliëzer.

Hierop zei Rabbi Yehoshua Lo beshamayim hi "Het is niet in de hemel". Dit bevestigde dat de Torah aan mensen is gegeven om te interpreteren en dat de wet wordt bepaald door de rabbijnse meerderheid, niet door hemelse stemmen of wonderen. Waarom zei hij dit en waar haalde hij het vandaan; Moses zei het Devarim (Deutr) 30:12. Maar we weten dat het volgens de Torah een regel is dat we de meerderheid moeten volgen. Echter is het ook zo dat we niet een valse meerderheid moeten volgen. En de afgelopen 2000 jaar hebben we natuurlijk steeds meer hekken gemaakt rond de Torah, omdat we de Torah moeten beschermen. Dat is niet gemakkelijk omdat je op een gegeven moment niet meer weet wat je al beschermd hebt. Dus waar trek je de lijn als het ware.

In ieder geval het verhaal eindigt met een rabbijn die Eliyahu ha navi ontmoet en dan vraagt wat gebeurde er op dat moment in de hemel? Eliyahu zegt dan het volgende; God

lachte en zei “Mitschunie banai” mijn kinderen overstemden mij. Dit hele verhaal is een heel apart verhaal en wellicht is het in de toekomst iets waarover we kunnen leren. Omdat het een diep kabbalistisch verhaal is wat moeilijk te omvatten is. Want het gaat over een “tanoe sjalachnai” een slangenoven, maar ook reist de vraag waarom liet hij de beek achteruit stromen enz.

Hoe het ook zij Rabbi Eliëzer heeft altijd gelijk wat betreft dit onderwerp over Rosh hashanah en Tishrei. Rabbi Eliëzer is overigens ook een van de leraren van Rabbi Akiva. Vraag aan u hoeveel seizoenen hebben we in het jaar? We hebben 6 seizoenen in het jaar elke 2 maanden in plaats van 4. En het lijkt misschien nu al herfst omdat het al wat kouder wordt en bladeren vallen maar het is nog steeds zomer. Hoe komen we aan 6 seizoenen Bereshit(Gen)8:22.

עַד כָּל-יְמֵי הָאָרֶץ זָרַע וְקָצִיר וְקָר וְחָם וְקִיץ וְחֹרֶף וַיּוֹם וַלַּיְלָה לֹא יִשְׁבְּתוּ

Voortaan, al de dagen van de aarde zullen zaaitijd en oogsttijd, koude en hitte zomer en winter, dag en nacht niet ophouden. Deze 6 zijn de Joodse seizoenen van het jaar. En het laatste seizoen is kayitz. Ketz betekend het einde, het einde van de zomer en wanneer begint het nieuwe jaar in Tishrei. Dit heeft ook een woordverband met Bereshiet wat ook de tikkunei Zohar zegt, hierin zien we dat er 70 verklaringen zijn voor Bereshiet. Dat alleen maakt het Hebreeuws al zo mooi 70 verklaringen over het allereerste woord wat in de Torah staat, een giga dik boek over maar een woord.

בְּרֵאשִׁית תִּמְן תִּשָּׂר", וְדָא דְרוּעָא תִּנְיָנָא יוֹם תִּנְיָנָא, יִשְׁ"ת חֲשָׁךְ סִתְרוּ Tikkunei Zohar 81b

In het begin was daar/ er Tishrei, en dat was de tweede dag, de tweede dag, en er was duisternis. Er zijn twee aanwijzingen in het begin van de schepping. Er staat dat de Geest God's zweefde over de wateren en er was duisternis. Op de tweede dag schiep God heel de atmosfeer en alles wat erbij hoort de wolken de hydrosfeer dus de hele cyclus, en wanneer zien we meestal water? In de maand Tishrei, zeker in het land Israël. Er is dus een verband met water en met donkerte/duisternis en wanneer is deze tijd aangebroken in de maand Tishrei. De dagen beginnen nu korter te worden en niet langer. Dus daarom moet Rosh HaShanah wel in Tishrei zijn.

Er is één plaats in de hele Tenach waar Rosh HaShanah verschijnt, iemand enig idee? In Ezechiël 40:1

בְּעֶשְׂרִים וְחֲמִשׁ שָׁנָה לְגִלּוּתֵנוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּעֶשְׂרִי לַחֹדֶשׁ בְּאַרְבַּע עָשָׂר שָׁנָה אַחֵר אֲשֶׁר הִכָּתָה הָעִיר בְּעֶצֶם אֵל תִּיּוֹם הַזֶּה הִיָּתָה עָלַי יְד־יְהוָה וַיָּבֵא אֹתִי שָׁמָּה:

In het vijf en twintigste jaar onzer gevankelijke wegvoering, in het begin des jaars, op den tienden der maand, maar hij zegt niet welke maand. Hij zegt alleen maar op de tiende der maand. Dus rijst de vraag welke dag was dit dan, nu weten we dat Ezechiël een Kohen was en de tiende dag van Tishrei is Jom Kippur. Als Kohen ging hij dus het heilige der heilige binnen op Jom Kippur en ontving daar een profetie van God. Ezechiël was ook

tevens een profeet dus als we alles bij elkaar voegen dan moet het wel zo zijn dat hij hier spreekt over de maand Tishrei. We zien ook hier weer een klein deeltje van de hele puzzel, in de Torah is niks rechttoe rechtaan. Dat is ook waarom er staat dat je dag en nacht bezig moet zijn met Torah om de puzzel te leggen, liever gezegd dag en nacht mediteren op de Torah.

Oké dan zegt de Talmud dat Joseph met Rosh HaShanah uit de gevangenis kwam. En hoe weten we dit? Van Tehilim wat we zeggen op Rosh HaShanah Tehilim (Psalm) 81

תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו:

Blaas op een sjofar bij nieuwe maan, en bij volle maan op onze feestdag. Want dit is een inzetting voor Israël, Wanneer hebben we bij volle maan een feest en blazen we op de shofar? Op Sukkot de 15e van Tishrei. En dat is ook een bewijs dat het dag van beoordeling is en hoe weten we dat het beoordelings dag is omdat deze Psalm verder zegt **Mishpat lelohé Jaacov** **יַעֲקֹב מִשְׁפָּט לַאלֹהִי**: een verordening van de God van Jakob staat er meestal vertaald maar mishpat betekend eigenlijk gerechtigheid oordeel. Het is dus op die dag dat Israël en Jacob geoordeeld worden.

Toch is er nog iets bijzonders te vinden in deze Psalm als u naar de Hebreeuwse tekst kijkt ziet u het.

עדות בִּיחֻסֹף שְׁמוֹ בְּצֵאתוֹ עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁפַת לֹא יִדְעֵתִי אֲשַׁמַּע

We weten zeker dat Abraham een extra hé kreeg maar waarom kreeg Joseph een extra hé? Er is een midrash dat toen Joseph uit de gevangenis kwam hij in een nacht alle 70 talen begreep doordat een engel genaamd Gabriël hem dat in die ene nacht leerde. Zodat hij kon communiceren in welke taal ze ook met hem zouden gaan spreken. De Arizal zegt dat die extra hé van de engel Metatron kwam omdat deze de prins is van de 70 naties. Waar kwam die verdienste vandaan voor die extra hé, omdat hij de vrouw van Potifar had weerstaan.

Tehilim (Psalm) 81 laatste vers.

וַיֹּאכִלֵהוּ מִחֶלֶב חֹטָה וּמִצֹּר דָּבַשׁ אֲשַׁבִּיעֶךָ

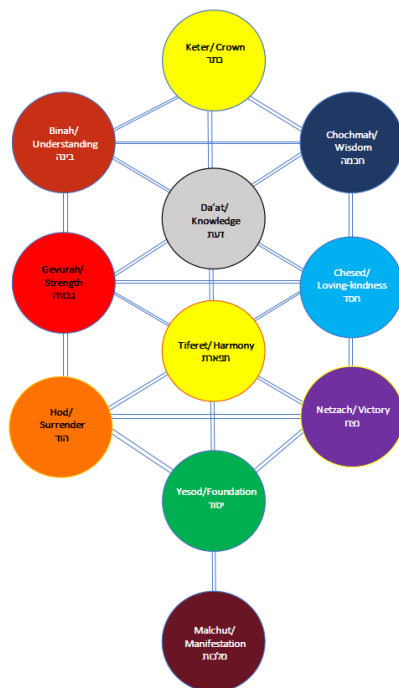
Hier zien we ook staan; En hij voedde hem met het beste graan; en ik zou je verzadigen met honing uit de rots. Daarom denk ik dat we ook onze appels dopen in de honing mede omdat deze Psalm nauw verbonden is met Rosh HaShanah. De appel doet ons denken aan de tuin van Eden en rond deze tijd zijn die er in overvloed het is immers het oogstseizoen ervan. Tehilim (Psalm) 81 is ook een Psalm die we lezen op Rosh HaShanah.

De appel is overigens niet persé zoals vele denken de vrucht van de boom van kennis. De Talmud geeft ons 3 voorbeelden van wat het was Talmud berachot 40a:13.

רבי מאיר אומר: גפן היה, שאין לה דבר שמביא יללה על האדם אלא יין, שנאמר: "וַיֵּשֶׁת מִן הַיֵּין וַיִּשְׁכָּר". רבי נחמיה אומר: תאנה היתה, שבדבר שנתקלקלו בו נתקנו, שנאמר: "וַיִּתְּפוּ עֲלֶיהָ תְּאֵנָה". רבי יהודה אומר: חטה היתה, שאין התינוק יודע לקרות "אבא" ו"אמא" עד שיטעום טעם דגן

Hier zien we dat één mening was dat het druiven waren, omdat ze dronken waren en er is geen andere zaak die de mens zoveel verdriet brengt als wijn. Rashi zegt dat dit het probleem is van de dood is. Zoals we kunnen lezen in Bereshiet (Gen) 9:21 (en hij dronk van de wijn en werd dronken en hij ontkleedde zich in zijn tent zodat hij naakt was). Een andere mening is dat het vijgen waren, omdat ze zich bedekten met vijgenbladeren. Dit is gebaseerd op Bereshiet (Gen) 3:7 en toen werden de ogen van beiden geopend en beseften dat ze naakt waren en ze naaiden vijgenbladeren aan elkaar en zo naaiden zij schorten. Dus moesten ze wel naast een vijgenboom staan. En de laatste mening is dat het graan was, waarom graan omdat een zuigeling pas kan roepen om zijn vader of moeder als deze de smaak van tarwe heeft geproefd.

Onze wijzen zeggen dan ook dat het een unieke boom was een boom die alcoholisch was dus waardoor je niet goed nadenkend meer kon zijn en dat deze boom de eigenschap had van een vijgenboom die voor vruchtbaarheid staat en reproductie er zit iets sensueels aan. Maar ook de eigenschap van graan wat staat voor de beschaafdheid/ menselijkheid. Gerst is dierlijkvoedsel en tarwe is menselijk eten want alleen mensen kunnen brood maken wat een vrij complex iets is. En Adam en Eva waren de eerste van menselijke beschaving. Dus onze wijzen zeggen dan ook dat deze boom de kwaliteiten had van alle drie. Rabbi Jehoeda noemt het hier Ta-an da-gan, (טאגן) da-gan is een ander woord voor graan. Druiven zijn Anavim met een ayin. Het Hebreeuwse woord עֲנָוִים (Anavim) betekent in de eerste plaats "druiven. "anawim" (een verwant woord), wat " de armen, nederigen of nederigen die afhankelijk zijn van God " In het Hebreeuws betekent "te-ena" (תֵּעֲנֶה)"vijg" of "vijgenboom". Laten we nu de eerste letters samenvoegen. Dan zien we nu waarom het een boom van kennis wordt genoemd want we zien het woord da'at (דעת) verschijnen wat kennis, bewustzijn of begrip betekent we zien dit woord ook in de tien sefirot of metafysische schalen

Website; www.ha-makom.eu

Maar hoe komen we nu aan een appel wat betreft Rosh Hashanah we hebben de traditie dat onze wijzen zeggen dat de tuin van Eden rook als een boomgaard van appels een hele aromatische geur. De boom van kennis was dus niet een appelboom maar hij rook als een appelboom. Rosh Hashanah is een Jom hazikaron een dag van herinneren maar wat moesten we dan herinneren? We moeten ons herinneren dat dit de dag was van de creatie van de wereld, van Adam en Eva wat er met hen gebeurde, zij werden ook geoordeeld. Zij aten van het fruit op Rosh Hashanah, daarom is dit niet alleen voor de Israëlieten een dag van oordeel maar voor heel de mensheid.

Oké we hebben dus een katakor (קטגור) aanklager en een sanakor (סנגור) verdediger op deze dag en in de hemel is dit proces aan de gang. Wie is de hoofd aanklager? Hoe zeggen we dit in het Hebreeuws de Satan wat letterlijk betekent de aanklager hij is slecht in de zin dat zijn taak is om chaos te veroorzaken. Maar je moet nooit vergeten dat hij gecreëerd is door God. In de Christelijke wereld is het een dualiteit dat God en Satan als het ware vechten om de zielen, dat is niet wat er in de geschriften staat en daarom hebben we ook dat beeld niet in het Jodendom. Satan staat 100% onder de controle van God. Kijk maar naar Jesaja 45:6-7

למען ידעו ממזרח־שמש וממערב כי־אֶפֶס בִּלְעָדִי אֵין יְהוָה וְאֵין עוֹד: יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם
וּבוֹרֵא רָע אֵין יְהוָה עֹשֶׂה כָּל־אֵלֶּה

Opdat men wete, van den opgang der zon en van den ondergang, dat er buiten Mij niets is, Ik ben de HEERE, en niemand meer.

Ik formeer het licht, en schep de duisternis; Ik maak den vrede en schep het kwaad, Ik, de HEERE, doe al deze dingen. Er is dus geen enkele andere kracht buiten God alleen wat ook een ander beweert, God geeft elke engel een bepaalde taak waarin hij zich mag bewegen met een door God beperkte vrije wil.

Zacharia 3:1

וַיֵּרָאֵנִי אֶת־יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עֹמֵד לִפְנֵי מַלְאָךְ יְהוָה וְהַשָּׁטָן עֹמֵד עַל־יְמִינוֹ לְשָׁטְנוֹ

Daarna toonde Hij mij Josua, den hogepriester, staande voor het aangezicht van den Engel des HEEREN; en de satan stond aan zijn rechterhand, om hem te wederstaan. Er is hier dus duidelijk te zien dat er een verdediging is en een aanklager.

Wat dacht je van het verhaal van Iyov (Job) in de Zohar staat daar een interessant stuk over nl dat ook Iyov op Rosh Hashanah geoordeeld werd, ik meen dat het staat in Zohar 11 maar er zijn vast ook nog vele dingen te vinden. Ik blijf bij de mening dat we nog niet eens de helft hebben besproken maar we hebben in ieder geval een begin gemaakt. Ik hoop dan ook dat het u aanzet om het hele onderwerp Rosh HaShanah nog eens goed te bestuderen.

We kunnen alles nu samenvatten het is een dag van herinnering aan Adam en Eva en hun fout die ze maakten en waarop ze beoordeeld werden tenslotte zijn we allemaal afstammelingen van hen. Trouwens de vorm van een sjofar overigens is met zijn enkele smalle opening en verbredende basis symbolisch verbonden met de vorm van een

Website; www.ha-makom.eu

geboortekanaal. Deze visuele gelijkenis wordt in het Joodse spirituele denken geïnterpreteerd als een symbool van de geboorte en spirituele wedergeboorte van het Joodse volk, waarbij de roep van de sjofar de roep en het gehuil oproept van de vrouwelijke ziel of moederfiguur die nieuwe zielen baart. Het helpt ons om herboren te worden in een staat van spirituele intimiteit met de Schepper.

Ik wens u allemaal Sjana Tova
Jaacov Noorland